

Rådsbeslut om undertecknande och provisorisk tillämpning av avtal mellan EU och Armenien (CEPA)

2017/18:FPM13

Utrikesdepartementet

2017-10-27

Dokumentbeteckning

JOIN (2017) 36

Gemensamt förslag till Rådets beslut om undertecknande på Europeiska unionens vägnar och provisorisk tillämpning av det omfattande och fördjupade partnerskapsavtalet mellan Europeiska unionen, Europeiska atomenergigemenskapen och deras medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Armenien, å andra sidan.

Sammanfattning

Europeiska kommissionen och unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik föreslår att rådet fattar beslut om att Europeiska unionen ska underteckna och provisoriskt tillämpa det omfattande och fördjupade partnerskapsavtalet mellan Europeiska unionen, Europeiska atomenergigemenskapen och deras medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Armenien, å andra sidan.

Sverige är positivt till det nya partnerskapsavtalet eftersom detta stärker EU:s relation till ett land i sitt närområde. Sverige vill se ett undertecknande av avtalet i samband med toppmötet för det Östliga partnerskapet den 24 november 2017. Sverige är positivt till att avtalet tillämpas provisoriskt i de delar det är rättsligt möjligt.

1.1 Ärendets bakgrund

1.2 Förslagets innehåll

Förbindelserna mellan EU och Armenien grundar sig för närvarande på det avtal om partnerskap och samarbete som trädde i kraft den 1 juli 1999 och som inledningsvis gällde för en tioårsperiod och därefter automatiskt har förlängts.

Den 29 september 2015 antog Europeiska rådet ett beslut om bemyndigande för Europeiska kommissionen och unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik att förhandla ett nytt ramavtal mellan EU och Armenien. Förhandlingarna inleddes den 7 december 2015 och avslutades den 21 mars 2017 då det nya avtalet paraffierades. Förslaget till rådsbeslut är det rättsliga instrumentet för undertecknande och provisorisk tillämpning av detta nya avtal. Enligt förslaget ska avtalet i dess helhet tillämpas provisoriskt mellan EU och Armenien i avvaktan på att det träder i kraft.

Det nya avtalets tillämpningsområde är omfattande och täcker frågor där EU har behörighet och intressen och återspeglar bredden på det befintliga samarbetet i ekonomiska, handelspolitiska och sektorsövergripande frågor. Avtalet vidareutvecklar dessa områden och ger därmed en långsiktig grund för utvecklingen av förbindelserna mellan EU och Armenien. Genom att det intensifierar den politiska dialogen och förbättrar samarbetet på en rad områden lägger det grunden för ett mer verkningsfullt bilateralt engagemang med Armenien.

Avtalet innehåller politiska klausuler beträffande mänskliga rättigheter, internationella brottmålsdomstolar, massförstörelsevapen, handelsvapen och lätta vapen samt insatser mot terrorism. Det innehåller även bestämmelser om samarbete på områdena transport, energi, hälsa, miljö, klimatförändringar, beskattning, utbildning och kultur, sysselsättning och sociala frågor, bank- och försäkringsverksamhet, industripolitik, jordbruk och landsbygdsutveckling, turism, forskning och innovation samt gruvindustri. Dessutom omfattar det rättsligt samarbete, rättsstatsprincipen, insatser mot penningtvätt och finansiering av terrorism samt kampen mot organiserad brottslighet och korruption.

Avtalet innehåller ett omfattande handelsavsnitt med åtaganden inom flera handelspolitiska områden. Detta kommer att förbättra villkoren för den bilaterala handeln mellan EU och Armenien, med samtidig full hänsyn till Armeniens åligganden i egenskap av medlem i Eurasiatiska ekonomiska unionen. Detta kommer att ge de ekonomiska aktörerna ett bättre regelverk i fråga om handel med tjänster och varor, etablering och drift av företag, kapitalrörelser, offentlig upphandling, immateriella rättigheter, hållbar utveckling och konkurrens.

Avtalet är ett s.k. blandat avtal, vilket innebär att även EU:s medlemsstater är parter och således har att för egen del underteckna samt godkänna eller ratificera avtalet. Efter att rådet fattat förevarande beslut om undertecknande och provisorisk tillämpning av avtalet ska unionen för sin räkning besluta om ingående av avtalet.

1.3 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

Svensk lagstiftning kommer inte att påverkas av förslaget från kommissionen och unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik.

1.4 Budgetära konsekvenser / Konsekvensanalys

Förslaget förväntas inte få budgetära konsekvenser.

2 Ståndpunkter

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Sverige välkomnar att EU å sina vägnar undertecknar avtalet och kan godta den provisoriska tillämpningen av avtalet under förutsättning att den inte påverkar kompetensfördelningen mellan EU och medlemsstaterna i enlighet med EU:s funktionsfördrag.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Flera medlemsstater har signalerat att de kan ha svårigheter att hinna klart den juridiska granskningen av avtalet före toppmötet för det Östliga partnerskapet den 24 november 2017.

Ett antal medlemsstater har fört fram reservationer avseende att den provisoriska tillämpningen av partnerskapsavtalet inte ska få påverka fördelningen av befogenheter mellan EU och dess medlemsstater. Diskussionen har handlat om att delar av avtalet som faller inom EU:s exklusiva kompetens kan tillämpas provisoriskt av EU, medan andra delar som faller inom medlemsstaternas kompetens inte kan göra detta. Utgångspunkten hos flera medlemsstater har varit att de senare delarna normalt bör undantas från den provisoriska tillämpningen av avtalet.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

EEAS har verkat för att parterna ska skriva under avtalet på toppmötet för det Östliga partnerskapet den 24 november 2017.

Meddelandet har inte gått ut på remiss.

3 Förslagets förutsättningar

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Den rättsliga grunden för beslutet är artikel 37 i EU-fördraget och artiklarna 207 och 209, jämförda med artiklarna 218.5 och 218.8 andra stycket, i EU:s funktionsfördrag.

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

Denna del av faktrapomemorian är inte tillämplig eftersom avtalet inte är ett utkast till en lagstiftningsakt.

4 Övrigt

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

Rådet har hållits underrättat under förhandlingarna. Det har rådfrågats i arbetsgruppen för Östeuropa och Centralasien (Coest) och i handelspolitiska kommittén. Europaparlamentet har också underrättats under förhandlingarnas gång. Förhandlingarna om avtalet inleddes den 7 december 2015 och avtalstexten paraferades den 21 mars 2017.

Inför undertecknandet måste alla medlemsstater utföra en juridisk granskning av avtalstexten och slutföra sina fullmaktsprocedurer. Målsättningen är att avtalet undertecknas före, eller i marginalen till, ÖstP-toppmötet den 24 november 2017.

4.2 Fackuttryck / termer